

2252458

TISZTELETPELDÁNY

I. ÉVFOLYAM.

BUDAPEST, 1935. DECEMBER 15.

4. SZÁM.

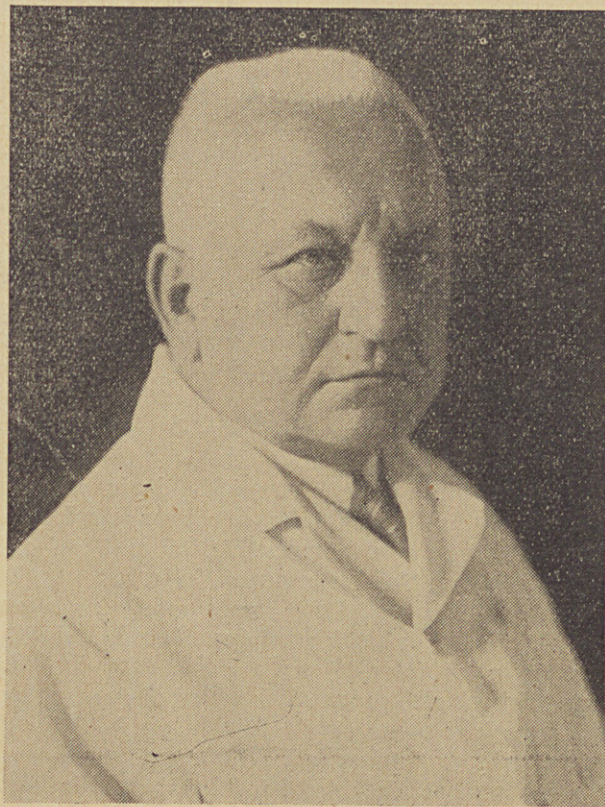
Medikus Újság

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre: 90 fill. Egy évre: 1.80 fill.
Egyes szám: 20 fillér.
— Megjelenik évente 10-szer. —
Szeptember hó 1-től június hó 15-ig.

**SZERKESZTŐSÉG
HIVATALOS ÓRÁJA**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
BUDAPEST,

Péntek délután 1/25-től 1/28-ig. VIII., Nagytemplom-utca 18. I. em. 9.

TÓTH ISTVÁN DR.

egy. ny. r. tanár.

1865. dec. 12. — 1935. nov. 25.

Egy nagy orvos halálára

Kezdet és vég, születés és halál édes testvérek, amelyek mindig együttjárnak. Az élet folytonos változás: keletkezés és elmúlás, valami örökké új. Már pedig az újnak születése feltételezi a régi halálát. Hogy valami újjászülethessék, meg kell halnia. Ez Goethe: *Stirb' und werde!* — mondásának is az értelme.

Az orvos, amidőn életet akar menteni, az életért harcol, állandóan szemébe néz a halálnak, mágnem tragédiája beteljesedik: őt, aki mások életéért annyit birkózott a nagy Kaszással, végül szintén elragadja a halál. A kezdődő, születő élet fokozottan utal a halál gondolatára, mert a kezdet ép oly rejtelem, épp annyira örök titok fátyolába burkolt számunkra, mint a vég.

Tóth professzort a születő életekért vívott hosszú, küzdelmes és áldozatos tevékenysége után érte utól a kérlelhetetlen halál. Életerőinek javarésztét új életek megmentéséért és megtartásáért folytatott fáradhatatlan küzdelemben pazarolta el. De e közben megadatott számára az a fenséges öröm és boldogság, hogy számtalanszor segítőtársa és tanúja lehetett a születés nagy mysteriumának, a szülészorvos hivatása legszebb beteljesülésének. A mi nagy Semmelweisünk határtalan rajongása hevítette az ő örökké tettrekész lelkiületét is, amikor önmagát nem kímélve, szellemi és testi erőinek kimeríthetetlen bőségében bizva, vetette bele magát az éjt nappallá tevő orvosi, klinikai, oktató, kutató és tudományos munkába. Tóth tanár annyira átadta magát hivatásának, hogy szinte meghalt ezzel az élet egyéni kedvtelése számára, de éppen ezért született is újjá a művészet, a természet, az igazság és a szeretet, a méltányosság, a szociális érzés magasztos ügy számára. Fáradhatatlan orvosi munkája, betegeivel való szüntelen törődése nemcsak hogy nem sorvasztotta el szellemi erőit, hanem azokat tovább serkentette és nemessé tette.

Anyja és gyermek volt Tóth tanár gondjaira bizva, tehát az emberi kapcsolatok ősi és örök formája. A védő, tápláló, gondozó anya és gyermeke között áll fenn az első szociális kapcsolat; a felebaráti szeretetnek első megnyilvánulása az anya szeretete gyermeke iránt. Ennek a megszentelt közösségnek első gyámolítója, szinte őrző anygala az anyává lett nő gondozója, hűséges kísérője és barátja — a szülész. Két életért folytat örökös harcot. Ezt a nagy felelősséget érezte és vállalta magára pályájának kezdetétől fogva Tóth tanár, s ebben a nagy küzdelemben támogatta és unszolta örökös cselekvésre az ő jóságos szíve.

Jó orvos csak jó ember lehet — régi, igaz mondás. Kevés nagy orvosban nyilvánult meg annyi jóság, mint Tóth tanárban. Az ő könnyen ellágyuló szíve fájdalmasan együttérzett a szenvedőkkel és ez vonzotta őt egyre tökéletesebb és biztosabb eljárások, műteti megoldások kutatása felé: csak minél kevesebbet ártani és minél többet segíteni a szenvedőkön, a gyógyulásért hozzánk folyamodókon! Ez volt az ő klinikai irányításának ve-

zérő szelleme. A Jó Pásztor szeretete áradt ki belőle családjára, környezetére, klinikájára, az ő „fiaira”, pártfogoltjaira és betegeire. Ez volt egyik titka az ő nagy népszerűségének és tekintélyének.

Hogy a mi másik nagy családunknak, népi közösségünk szent eszményének, a mi megtépázott hazánkunk, milyen hűséges fia volt Tóth tanár, azt csak azok tudták igazában, akik körülötte lehettek hosszú éveken át és megismerhették benne azt a határtalan rajongást fajtájáért, szülőföldjéért, zengzetes magyar nyelvünkért, annak töretlen épségéért és népi kultúránkért, aminek nálánál őszintébb tisztelője kevés volt széles e hazában. Ezért méltán siratja őt az egész ország, a haza. De különösen siratja őt az a fiatalság, amelyik az ő atyai gondozására volt bízva: klinikájának orvosi kara, a tőle okulást és az élet számára bölcs útmutatást váró hallgatók nagy serege. Sokan talán nem is vették észre, mennyire áthatotta őt a tanításért rajongó lelkülete. Gyakran hangoztatta előadásaiban, hogy amikor a botanikus kert pompás fáit és cserjéit kiirtották, hogy felépüljön a külső telepen a II. számú női klnika: „önökért történt tisztelt hallgatóm; úgyszintén önökért vagyok én is itt asszisztenseimmel, nagy orvosi gárdámmal; önökért vannak a klinikán a szülő nők, a betegek, hogy tanítsuk önöket és hogy önök rajtunk keresztül tanuljanak”. A klinikának legszentebb hivatása a betegek gyógyítása és a tudomány növelése mellett a tanítás. Szerető lélekkel viselte a tanítás sok-sok gondját és fáradságát. A betegek istápolása mellett egyik legnagyobb öröme volt a tanítás és a klinika ügyeinek fáradhatatlan szolgálata.

Tóth tanár sangvinikus volt, már pedig a sangvinikus emberek viszik előre a világot. Nem a merev következetességnek, az erőszakos skatulyázásnak embere volt; az egészséges érzélem és a józan értelem szavát követte elvont elméletek és bizonytalan spekulációk helyett. Nem voltak gátló előítéletei. Az életet jobban ismerte, mint bárki más orvostársai közül.

Tóth tanárban a magyar orvosi rend egyik nagy vezéralakja, a magyar szülészeti és nőgyógyászati büszkesége szállt sírba. Benne egyesültek mindazok a nagy erények, amelyek a nagy orvos, a jó orvos közös vonásai szoktak lenni: a jószág az önzetlenség, a szeretetteljes törődés betegeivel, a gondjaira bízott személlyzettel, az elmélyedő nagy, általános műveltség és szaktudás, a tudományos haladás folytonos szemléletének vágya, másrészt szigorú kritikával mérlegelése olyan újításoknak és gyakorlati eljárásoknak, amelyek a betegek ártalmára lehetnek. Ebben bámulatos biztonsággal vezette őt váratlan klinikai intuitiója és ösztönös megérzése az újításban rejlő jónak vagy rossznak. Ez óvta meg őt és klinikáját sok-sok csalódástól és betegeit sok felesleges kísérletezéstől.

Ezt a példát kövessék a magyar orvosi rend ifjú nemzedéke, hazánk jövő orvosi!

Batizfalvy János dr.

Szeretett Professor Ur!

Mire ezeket a halk, csendes sorokat megkapja, minden bizonnal már le is jelentkezett ott fenn az égben s valószínű az is, hogy az öröklét birodalmában —, ahol csend van és békeség — már a berendezkedés előmunkálatait is megkezdte. Éppen ezért ne nehezteljen rám Tanár úr, ha égi nyugvóhelyén, ahol már elpihent, mégis zavarok, de tudom és érzem, hogy fölényes jósága, a megértés és beteljesülés szeretetével néz le az itteni dolgokra, s engedélyezi nekem azt a rövid pár percet, mely az idők végtelen homokóráján perog le az alatt, míg elmondanám mindazt, ami szomorúságtól terhes szívünket nyomja.

Mert szomorúak vagyunk. Ugy borul ránk ez az érzés Professor úr, mint a felhők, halkan észrevétlen, s mint puha madárszárny terült rá lelkünkre. Nem volt még súlya, gyászos színét sem láthattuk, de éreztük mégis állandóan, hogy beborít és ködös-borongós lesz a szemünk tőle. Hiába próbáltunk mosolyogni, aggodás volt abban és félelem attól, ami kikerülhetetlenül jönni fog. Nem futhattunk, el sem bujdoshattunk volna sehová előle, mert a déli tengerek sugárzásában éppúgy ránk talált volna, mint az éjféle nap csalóka világánál. Velünk volt mindig. A kora estéken éppúgy, mint most, a késlekedve virradó rorate-ra hívó harangkondulásos hideg hajnalokon is.

Emlékszem: Még akkor vettük magunkon ezt észre, amikor a klinika kertjében rozsdásodni kezdtek a levelek, a budai hegyek felől pedig a szélkürtök ezrei harsonázták a sápadt ősz érkezését. Akkor tudtuk meg először, hogy a Professor úr beteg. Szívszorongva, lábujjhégyen járva és lelegzetviassafojtva lestük a híreket, és megrendülten álltunk a váratlan előtt. Szeretetünknek minden aggodalmával öleltük körül betegágyát és a nagy csendben, mintha a klinikájának a szívdobogását is hallani lehetett volna.

S itt kell elmondani azt is, hogy fáj, — nagyon fáj — Professor úr, hogy nem lehattunk ott mi, — a hallgatói — a betegágya mellett, amikor vasakarata végső csatáját vívta az orgyilkos rohammal. A temetőbe sem kísérhettük utolsó útjára, mert az élet könnyörtelen kocsisa: a kötelesség, ezt nem engedte meg, hanem csak távolból küldhettük az utolsó búcsúkézszorítást és a meghatott szavakat, de ezeket is csak befelé suttogtuk magunkban, mert nem tudom, miféle furcsa érzés szorongatta a torunkat úgy, hogy beszélni sem tudtunk, csak innen messziről kísértük el. És a szívünk megtelt néma, keserű fájdalommal, lehet, hogy a szánk kissé sírásra is görbült, nem tudom, de mindez nem is fontos, csak azt tudom, hogy sokáig álltunk mint akit fejbe taglóztak és szívenütöttek egy kicsit, s sehogyan sem tudtuk elhíttetni magunkkal, hogy ez igaz is lehet.

De igaz kell hogy legyen, mert úgy van ez berendezve ebben a keserűre sikerült életben, hogy egyszer elesnek azok is,

akik a legtöbbet érnek, és azok a szívek is megszakadnak egyszer, amelyek a legerősebben dolgoznak, s a legtöbb érzéstől súlyosak.

Professzor Ur! Ön talán nem is tudta, hogy mennyi mindent jelentett nekünk, az ifjúságnak. Hisz magával sem törődött sohasem, mert mint igazi bohém, mindent odadobott a nagy Ideálnak, a halálos szerelemnek: az orvosi hivatásnak. Mindent ennek adott a Tanár úr: a munkáját, eszét, melegen érző szívét, s végül az életét is, csakhogy tovább mehessen az elhivatottak mártír útján.

Bizonyára még azzal sem törődött, hogy mi történik földi maradványai körül, s mialatt a lelke a megváltás szárnyain repült fel a kéklő messzeség felé, már új feladatok gondolataival volt eltelve. Talán vissza sem nézett, fölényesen legyintett felénk, el se olvasta a magasztaló cikkeket, és talán a gyászbeszédeket sem hallgatta meg türelmesen, hanem határozott léptekkel indult meg a párába mosódó távoli horizontok felé, mely útjára a szeretet, a megbecsülés és a tisztelet terített aranyló szőnyeget, — s itthagya bennünket, megbocsátva mindent... elment.

Még fülünkbe zsongnak a „Circum dederunt me” magasztos imádságának a töredékes dallamai, de most már tudjuk, hogy ennek így kellett lennie. Tudjuk, hogy meg kell nyugodni a változtathatatlanba s sejtettük, hogy Önnek most már nagyon jó Professzor úr. Azért mégis, mégis tele vagyunk lázadozással és megrendülten gyászoljuk a saját kicsinységünket és tehetetlenségünket. Keserű lesz a szánk íze, ha arra gondolunk, hogy soha többé nem fogjuk hallani az ismerős hangot, az oktatót, a szelidet, a simogatót.

Ezért jövünk el utoljára, birodalmába a végtelen enyészetnek. Itt vagyunk Professzor úr! Virágot hoztunk, pompázó, nyíló virágot, az szeretet piros rózsáit, mely tele van az áldás illatával. De elhoztuk Önnek a szivünket is, hogy lássa: benne él és fog élni az emléke még akkor is, ha már mi is a férfiak kórusát fogjuk fújni, az ifjúság himnusza helyett.

Isten vele, kedves jó Tanár Ur. Nyugodjon boldog megbéküléssel, örök álmának áldott békéjén mi is örködjünk. Isten vele!...

Keveházi.

**Megbízható orvosi műszer
Teljes orvosi felszerelés**

Kötszer, higienikus gumiáru, sérvkötő, gyógyhaskötő,
görcsér-gumiharisnya, luda l p betét, egyenestartó,
beteg- és lábápolási cikkek legelőnyösebb beszerzési forrása:
LUSZTIG JENŐ TELJES ORVOSI FELSZERELÉSI VÁLLALATA
Budapest, IV., Múzeum-körut 31. — Telefon: 85—7—21. szám.

A Nemzeti Múzeummal szemben

Tóth professzor temetése

Fájó szívvel kísérték utolsó útjára a Pázmány Péter Tudomány Egyetem aulájából, melyet a temetési szertartáson résztvett közönség zsufolásig megtöltött.

Az előkelő közönség soraiban ott láttuk József Ferenc főherceget, Szily Kálmán, Scholtz Kornél és Johan Béla államtit-

tületek nevében Frigyesi József egy. ny. r. tanár, a volt tanítványok nevében Berecz József szegedi egy. ny. r. tanár és Meyer tübingeni professzor. Hosszú autótábor kísérté ki a Kerepesi úti temetőbe, hol a II. sz. szülészeti és nőgyógyászati klinika orvosai nevében adjunktusa dr. Batizfalvy János egy. magán-

Tóth professzor ravatala az egyetem aulájában.

károkat, kik a kormányt képviselték.

Kenyeres Balázs prorektor vezetésével jelen volt a Pázmány egyetem tanácsa, társ egyetemek kiküldöttei és számos az orvosprofesszorok közül.

Jelen volt a német Gynecologiai társaság, berlini és kiel egyetem orvosi karának megbizottai is.

Az aulában meghatóan búcsúztatta az orvosi kar nevében e. i. dékán, a tudományos tes-

tanár, a Stefánia Szövetség nevében Bókay Zoltán debreceni egy. tanár és az orvostánhallgatók nevében ifj. Huzella Tivadar mondottak szívhezszóló búcsúbeszédet.

Frissen hantolt sírját kandelaberek gyenge fényű világítása mellett roskadásig megtöltötték a koszorúk és a virágok tömege. Sötét este lett, mire a szomorú és bennünket porig sújtó gyászszertartás véget ért. Nem felejtünk! — Béke poraira!

Részletek Dr. Korbuly Györgynek az Orvosképzés 1935. dec. havi, Tóth-külön füzetében megjelent „Tóth tanár a tanítványok lelkében“ c. dolgozatából

Klinikája volt életének egyik legnagyobb öröme. Büszke volt tanári hivatására és szerette tanítványait. Amikor egy szegénysorsú fiatal tanítványa kemény tél idején falusi helyettesítést vállalt, visszatértekor örömmel teszi vállára kezét és hangjában atyai jósággal mondja: „Aggódtam érte, hogy valami baj ér odalenn...”

Súlyos tüdőgyulladás után még párnájánál is fehérebb arccal fekszik szanatóriumi ágyán, amikor már gyenge és akadozó hangon leveleket diktál „fiái”, tanítványai érdekében.

Minden reggel pontosan érkezett klinikájára s autójából kiszállva csak tavasszal lassította meg lépteit, amikor a klinika előtti kiskertben virágbaborultak a Prunusok.

Többször láttuk könnyelábadni a szemét, ha arra gondolt, hogy a korhatárt betöltve rövidesen meg kell válnia klinikájától.

A halál ettől a fájdalomtól megkímélte.

Ha a professzori szobába benyitunk, ma is úgy érezzük, hogy ott ül íróasztala mellett s ránk emeli jóságos tekintetét.

*

Kevés tanár tudott hallgatóival hozzá hasonlóan olyan közvetlen kapcsolatot létesíteni és fenntartani. Előadásain egy nagy lélek sugározta hallgatóságára tudását és tapasztalatait. Az éleből vett esetek elmondásával még fokozta hatását s nevelése az életre szólt. Megható példája személyes varázsának egy körorvossá lett egykori tanítvány közleményének befejező része: „... eszembe jutott Tóth professzor úr sok élménye és szigorú nevelése. A rögös pálya nehéz útjáról küldöm Neki köszönetemet atyai tanításáért, mivel megtanított helytállni és megfelelni nehéz esetekben is.

*

Szerette a könyvet. Kazinczy idejében olvastak ódon magyar udvarházak ölné olyan szeretettel, mint azt Tóth professzor tette.” Ép úgy, mint életszükséglete az orvos lelkének a művészetek szeretete, éppen olyan szükséglet neki és családjának a könyv” — hirdette egy orvosegyesületi elnöki megnyitójában.

Könyvtára is visszatükrözte tulajdonosa sokszínű egyéniségét. Eleltenek szerves tartozéka volt a könyv s egyik kedvenc írójával Ruskin-nel vallotta: „A könyves ház királyi kincstár”.

Előre örült a Könyvnapoknak. Maga járta végig az utcán felállított sátrakat, öröme telt a válogatásban és könyvekkel megrakodva tért haza.

Olvasmányait klinikája orvosaival mindig megtárgyalta, sokszor ajánlott nekünk olvasásra új könyveket és hálás volt, ha mi tettük ugyanezt.

*

Mestere, Tauffer professzor iránt tanúsított hálája és szeretete örökre emlékezetes marad számunkra. Mintha letűnt évezredekkel a hippokratesi eskü követelményét láttuk volna a legideálisabban megvalósulni, amely a fiatal görög orvostól a Mester iránt olyan tiszteletet követelt meg, mint amilyennel szüleinkkel szemben tartozunk.

Ma, amikor a tanítványi hála sokszor csak a kitűzött célok eléréséig tart, jól esett látni, hogy Tóth tanár ezen a téren is örök időkre példát adott.

*

„Nur ein guter Mensch kann ein guter Arzt sein” mondotta Nothergel. Tóth professzor teljesen átérezte a bécsi klinikus szavaiban rejlő igazságot, hiszen egész életének vezérmotívuma a jóság volt. Betegei között nem ismert és nem is engedett különbséget tenni, társadalmi címek és osztályok mind megszűntek, csak egy nem változott: Tóth professzor.

*

Egy karácsonyeste családjá köréből viszik el súlyos operációhoz. — „Ennél szebb karácsonyi ajándékot nem kaphattam a jó Istentől” — mondja amikor nagysokára fáradtan hazaér és a karácsonyfa gyertyáinak ragyogásában a megmentett emberéltre gondol.

*

Mély benyomást hagyott lelkében a szociális nyomor, s ismerve Virchow mondását: „Der Arzt ist der natürliche Anwalt der Armen” nemcsak részvétellel fordult feléje, de tevékenyen segített is, ahol csak tehette. Jóságára jellemző, hogy saját télikabátját is többízben klinikája szegénysorsú orvosainak ajándékozta olyan uri módon és formában, hogy a kabát viselőjét nemcsak Tóth tanár kabátja, de adományozójának jóságos lelke is melegítette.

*

Lángolóan és büszkén volt magyar, hiszen szülőföldjén csattogtak először a szélben Rákóczi szüzmáriás lobogói. Nem tartozott a hazafiasságukat tenyerükön hordozók közé, de szíve mélyén annál nagyobb kegyelettel ápolta azt. Szerette a Nemzeti imádságot, beszédeit gyakran annak elimádkozásával fejezte be, s fájó sebként hordozta magában szülővárosának és anyyira szeretett Tátrájának elvesztését.

Megrendítően írja le Franz, Fehlingről szóló nekrológiájában, amint a Strassburgból elüldözött, élete utolsó idejében Baden-Badenben élő ősz professzornak betegágyán is utolsó kívánsága övéhez: „Öffnet das Fenster, damit ich das Münster sehen kann. Az elvesztett egyetemi város égbetörő gótikus tornya, a láthatár szélén, egykori működése színhelyét szimbolizálta a hozzáfűződő ezer és ezer emlékkel s búcsút intett a Rajna másik oldalára a nagybetegnek.

Ilyen fájó nosztalgiával nézett Tóth tanár is az emlékek kódén át lelki szemeivel az elvesztett tátrai bércek felé és így hallgatta a lélek áhítatos csendjében idegen uralom alatt élő szülővárosa öreg harangjának kondulását, amelyről Tauferről írt nekrológiájában olyan meghatóan emlékezett meg.

Talán megkondul ismét a szatmárnémeti öreg harang, zúgó hangját a határon túlról is véltük hallani, amikor földi maradványait átadtuk az anyaföldnek.

Korbuly György dr.

Mozaikok Tóth tanár életéből

Érdekes módon tünt fel Tauffer professzornak a fiatal és szerény klinikai gyakornok: Tóth István. Egy alkalommal Tauffernak epekő-műtétet kellett végeznie. A professzor még sohasem végzett ilyen műtétet. Ezért felszólította a csendes és mindig háttérbe húzódó Tóth Istvánt, hogy nézze át a műtétre vonatkozó külföldi szakirodalmat. Mikor Tauffer átolvasta az értekezésnek beillő munkát, így szólt munkatársaihoz: „Ez ügyes fiatalember, még lesz belőle valaki”. S a jóslata valóra vált, mert katedráján Tóth István követte.

*

Nagyságát mutatja, hogy a tréfiát sem vetette meg. Páciensének irrigálást rendelt. A hölgy a pontos és részletes utasítás után ismételtlen megkérdezte, mikor kell azt végezni, a professzor pedig újra és újra elmagyarázta ezt. Végre egy óra múlva távozott. Azonban ismét visszatért és még egyszer megkérdezte, hogy tulajdonképpen mikor is végezze. A professzor így felelt: „Reggelizés közben.”

*

Az ifjúság mai nehéz helyzetét tökéletesen megértette. Többször mondotta hallgatóinak: „Más volt a mi fiatalságunk, s milyen küzdelmes a mai ifjúság jelene és milyen nehéz a jövője”.

Közli: *Malán Kata.*

Kinevezés

A Kormányzó úr Öfőméltósága 1935. nov 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával *Dr. Orsós Ferenc* debreceni m. kir. Tisza István Tud. Egyet. ny. r. tanárt a Pázmány Péter Tud. Egyetem üresedésben levő törvényszéki orvostani tanszékére ny. r. tanárrá kinevezte.

Határidő napló

A folyó félévben az előadások vége december hó 20. Félévvégi tanári aláírások, colloquiumok december hó 18-tól, dékáni aláírások december 20-tól kezdődnek.

Szigorlatokra való jelentkezés határnapja: az I. II. III. és IV. szigorlatra 1936. január 7-én. Az első orvosi szigorlat kb. jan 7—17-ig tart.

Felvételi kérelem és tandíjmentesség iránt való kérelem végső határideje 1935. december hó 31. Az első tanévnek II. félévére új felvétel nincs.

Beiratkozások a budapesti Tud. Egyetemen a második félévre 1936. jan. 7—14-ig bezáró tartanak. A debreceni egyetemen 1936. jan. 7—22-ig.

Bonctok összeállítás, szövettani. keményfa tokban komplett P 14.-
Mikroszkopokban rendkívül előnyös árak, kedvező
fizetési feltételek.

KEMÉNY SÁNDOR orvosi műszer szakvállalatánál
Budapest, VI., Teréz-körút 50.   ::::   Telefon: 16-7-72.

Diákegyesületek válsága és a Medikus Segítő

Irta: Mayer György, az O. H. S. E. elnöke (II. közlemény).

Az O. H. S. E. felvette a kapcsolatot a velünk rokon intézményekkel, hogy a több helyről élvezett segélyezésből való *megéltést* megszüntessük azoknál, akik nem tanulnak, sőt más foglalkozást üznek.

Szerintem sok diákegyesület azért is vesztette el tagjait — evvel együtt a diákok bizalmát —, mert szemelől tévesztették, hogy a diákokért van az egyesület, nem pedig a vezetőkért. Minden egyetemi polgár bizalmatlan az olyan egyesülettel szemben, ahol a tisztviselők fizetést, vagy ezzel egyenértékű ellenszolgáltatást kapnak. Ugyanez a helyzet a nagyon nagy adminisztrációs költségekkel is. Nobile officium-nak kell tekinteni mindenkinek a diákegyesületi ténykedést.

Tudom, hogy sok egyesületnek nehezé előteremteni még a legcsekélyebb adminisztrációs költséget is. De ez csak nyílt, egyenes úton történhetik! Utálatosnak, visszataszítósnak, de megalázónak is tartom a ma divatos „megvágási” rendszert, amikor különböző közületeket, gyárakat, bankárokat zaklatnak megalázó kérévényükkel. Akár adnak, akár nem, mindegyik baj! Viszont sok adományozó azért veszi el a kedvét, mert látja, hogy az adott összeg adminisztrációra, fizetésekre megy el és a manapság már jól ismert „láthatatlan ifjúság” tovább éhezik, nyomorog és — tanul.

A Medikus Segítő támogatója a Medikus Bál közönsége, az orvostársadalom, kisebb részben a Rektor úr Ömagnificenciája, akitől évenként minden kérelem nélkül kápjuk a 4—5000 pengő kitévő segélyek összegét.

Minden tanév kezdetén, minden kérelem nélkül, finom, halk szavú

levél kíséretében, dobszó és kikötések nélkül kapunk a Felten és Guillaume rt.-től 500 pengő adományt, melyből a menza segélyünket kiegészítjük.

De nemcsak pénzsegélyt adhatunk, hanem a tanulás elősegítése céljából könyvtárunkból, — melyet minden évben új könyvekkel egészítünk ki, — jelentős könyvsegélyt is.

Az egyesületünk továbbképzés céljából pályázatot ír ki (sajnos kevesen pályáznak), diagnostikai, belgyógyászati versenyt rendezünk szép eredménnyel, sok résztvevővel. Professzoraink korszerű, tudományos problémákról tartanak egy-egy kiváló előadást.

Ez a Medikus Segítő élete! Tanár-elnökünk, Vámosy professzor, egyetemi felügyelőink szerint egyesületünk élete jó úton halad. Mi látjuk, hogy a medikusok háromnegyed része lép be évenként Egyesületünkbe, tehát hibáink ellenére is, résztvesznek medikus barátaink az egyesület életében minden más egyesületi politikától, világnézeti különbségtől függetlenül, mert tudják, hogy az O. H. S. E. szívesen lát minden magyar nemzeti érzésű medikust a tagjai között és tudják, hogy azért van az O. H. S. E., a vezetősége azért dolgozik, hogy tagjait segítse, képezze, nevelje a magyar Haza és az orvosi tudomány büszkeségévé.

Ez volt az, ami a Segítőt megmentette az enyészettől, — a diákegyesületek elsői közé emelte és Isten kegyelméből elősegítette, hogy 75 éves jubileumunkat megünnepelhesünk. Felhívunk minden medikust, vegyen részt a mi munkánkban, hogy közös erővel haladhassunk 100 éves jubileumunk felé.

AZ ORVOS

Fehér kabátban, ágyak utcájában
jár reggelenként gondosan . . .
Panaszkodó arcokra részvétellel tekint
és nem fárad bele,

hogy mindegyiknek a szíve
bús jajjal van tele . . .

Kérőn tapadnak rá a könyörgő
[szemek,

mikor emészt a betegség
láthatatlan férge,
s már-már alig pislog a
sápadt életmécse . . .

mert a természet sebet ütött rajta,
lázról cserepes, száraz, égő ajka . . .
S az orvos ráhajol . . . megfogja a
lúktető eret . . .

(Kis zsebórája bús, halkán ketyeg . . .)
Azután kérdez, majd gondokba
[merül,

s ahogy a lalál réme feketül . . .
receptet ír legjobb lelke szerint,

Gyógyszerével enyhít gyótró, bá-
[gyasztó kint . .

Isten műhelyének szentelt munkása
[ő

S ha betegének int a temető,
Halálhőrgésre megrendül a lelke . . .
Mert mint a testvérré néz az em-
[berekre . . .

Puha kézzel nyúl mindenki sebéhez,
Gyámolatlant, aggot szeretettel kér-
[dez . . .

Mert ő mindenkin akar segíteni . . .
Munkája küzdelem, szerepe isteni.
Szülőket ad vissza síró gyermekek-
[nek,

Jóságért pénzzel meg nem fizethet-
[nek.

Hálásan ismétli a beteg családja:
„Doktor urat a jó Isten százezerszer
[áldja”.

Csillaghegyi Margit.

Most jelentek meg!

Most jelentek meg!

Orvostanhallgatók fontos könyvei!

- Mészáros Károly dr. m. tanár: **Törések és ficamok** 50 ábrával P 4'80
Preisz Hugó e. tan.: **Infectió és immunitás** 583 old. 43 ábrával P 12'—
Mansfeld Ottó dr. m. tanár kórh. főorvos: **A női betegségek
diagnostikája és therápiája gyakorló orvosok számára** sajtó alatt
Göttche Oszkár dr. m. tanár kórh. főorvos: **Csecsemő és
gyermekgyógyászat** sajtó alatt
Greguss Pál dr. m. tanár: **Bevezetés az örökléstanba** 98 ábrával P 6'50
Gáspár János dr. m. tanár: **Fajismeret**. Gazdagon illusztrálva
220 oldal P 3'80

Különösen fontos

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

A német nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere
mindenki számára 330 oldal ára csak P 6'—

Rendkívül kedvező részletfizetési feltételek!

Díjtalan szakkatalógusok! Állandó gazdag rektár — mely nem
csak az orvosi hanem úgy a bel-, mint a külföldi szépirodalmi,
művészeti, történelmi, technikai stb. művek legértékesebb válasz-
tékát tartalmazza,

NOVÁK RUDOLF és TSA.

Tudományos Könyvkiadóvállalat
Orvosi Szakkönyvkereskedés

BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 21.

Tel. 30-2-17.

Fióközlötünk nincs!

KÖNYVISMERTETÉS

E rovatban előrebocsátjuk azt, hogy nem a mi dolgunk a bíráljat, mi csak e helyen ismertetjük az újabban megjelent tan- és szakkönyveket. Olvasóinkhoz egy kérésünk volna, ha az itt ismertetett könyveket beszerezni óhajtják, úgy rendeljék meg a „Medikus Ujság”-on keresztül, vagy legalább is hivakozzanak a „Medikus Ujságra”.

A belsősecretiós betegségek. Irta: dr. Hajós Károly egy. magántanár, a gróf Apponyi poliklinika főorvosa. A Magyar Orvosi Könyvkiadó Társulat kiadása, 1935. 402 oldal terjedelmű, 76 szövegekőzti ábrával, Ára: 23 pengő.

A mult hónapi számunkban begigért ismertetést — sajnos — jelenleg sem válthatjuk be. Mert ez a mű oly gyakorlati jelentőséggel bír, hogy többszöri elmélyedést, tanulmányozást igényel, ezért bővebb ismertetését januári számunkban közöljük.

Szövettan alapvonalai. Irta: dr. Röchlich Károly egy. magántanár. Dunántul Pécsi Egyetemi könyvkiadó és Nyomda Rt. 1935. 414 oldal terjedelmű, 208 szövegekőzti ábrával és 3 színes ábrával. Ára: 12 pengő.

Nyugodtan lehet állítani azt, hogy az első magyar tankönyv, amely a szervek szövettanát bővebben tárgyalja. Régóta nélkülözött könyv és nemcsak az I. és II. éves kartársaknak, hanem a kórbonctani szigorlatra készülőknek, valamint a szövettanal foglalkozó orvosoknak is nélkülözhetetlenné fog válni. Tiszta képet nyerünk végre a szervek szövettanának rejtelméből. Őszintén be kell vallanunk, hogy az előadások bármily kitünők, szemléltetők és tökélete-

sek a szövettan terén, de az erről rosszul készült jegyzetienkből bizony utólag nem igen nyerünk tiszta képet és bizony sokszor zavaros fogalmak, képek keletkeznek előttünk.

A tankönyv első és második — rövidebb — része az általános szövettan ismereteibe vezeti be az olvasót.

A harmadik, bővebb és fontosabb rész a szervek szövettanával foglalkozik: a nedv-, és vérkeringés szerveivel: vérrel, erekkel, szívvel, nyirokerekekkel, belső elválasztású mirigyekkel, emésztőszervekkel, kezdve az ajkkal, pofával, fogakkal, garat, nyelöcső, gyomor, bél, máj, stb.

Légzőszervek, hugyszervek, Férfi és női nemiszervek. 208 sajátkészítési eredeti ábrával. Az ábrákhoz szükséges magyarázatokkal.

Függeléként a mikroszkop és a szövetteni vizsgáló módszerek: beágyazás, festés, fixálás, stb. rövid ismertetésével végződik a mű.

— a. e. —

Törések és ficamok. Irta: dr. Mészáros Károly egy. magántanár, sebészfőorvos. Novák Rudolf és Társa kiadása. 1936. 71 oldal terjedelmű, 50 szövegekőzti ábrával Ára: 4.80 pengő.

Gyakorló orvosok és orvostanhallgatók részére készült ez a könyv. Rövid áttekintést ad a törések és ficamok törgyköréből. Hasznát veszik úgy a gyakorló orvosok, mint a sebészet törés és ficam fejeztét tanuló orvostanhallgatók. — Előnye a szöveghez szorosan kapcsolódó jól sikerült chemikus ábrák. Tárgyalja a törések mechanizmusát, a törésvégek elmozdulását, (kitünő ábrákkal), a törések felismerését, melyet a törések biztos és bizonytalan jelei szerint csoportosít, a szövödményeket és a törés kezelését.

A részletes részt a koponya töréseivel kezdi, azután áttér az arccsontok, a gerincoszlop, a borda stb. a végtagcsontok töréseire, felismerésére, kezelésére.

Végül foglalkozik a különböző ficamokkal, tüneteivel, repositiójával. És itt különösen értékesek azok az ábrák, amelyek a ficamok helyretevésének különböző fogásait ábrázolják.

A sebészet minden fejezetéből jó lenne, ha ehhez hasonló könyv kerülne forgalomba.

Hechtl János oh.

A német nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára. Irta Prof. dr. Ernst Hückel, a Pázmány Péter Tud. Egyetem megb. előadója, a báró Eötvös Coll. tanára. Megjelent Novák Rudolf és Tsa. Tudományos Könyvkiadóvállalat (Budapest, VIII., Baross utca 21.) kiadása 330 oldal. Ár: P. 6.— E most megjelent új német nyelvkönyv címét olvasva bizonyára sokan fogják fejüket hitetlenül csóválni, lehetséges lenne-e valóban a rettenetes és megtanulhatatlan német nyelvet nemcsak megtanulni, de még hozzá alaposan, könnyedén, játszva és rövid idő alatt. A művet átlapozva minden érdeklődő megállapíthatja, hogy a mű kitűnő szerzője — aki a legismertebb osztrák nyelvpedagógusok egyike, a címben ígérteteket teljes egészében be is váltja. Műve kitűnő tankönyv, megbízható tanácsadó a német nyelv kiismerhetetlen ingoványain, — melynek ismerete ma már létérdek és úgyszólván elengedhetetlenül szükséges. Anyagát vidám történetek, irodalmi és történelmi érdekességű anekdotákkal fűszerezve szórakoztatja tanulóit. Egyforma súlyt fektet a nyelv alapos elsajátítására, — a folyékony beszéd, szép

német fogalmazás és gazdag szó-kincs gyűjtésére. Lépésekben halad, — egy-egy leckéje az anyag tág területeit öleli fel —, a német nyelv sajátosságainak (germanizmusok), a német és magyar nyelv kifejezőmódja közti különbségeknek és árnyalatoknak ismétlésével valóban a legtökéletesebb német nyelvkönyvet adja az érdeklődők kezébe. Kezdő és haladó, — öreg és fiatal egyformán és a legszebb haszonnal forgathatja a kiváló könyvet, mely magánúton való tanulásra is a legalkalmasabb.

h. j.

Kormányzói elismerés

A Kormányzó úr Öföméltósága a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy dr. Buday Kálmán egy. ny. r. tanárnak nyugalmabavonulása alkalmával az egyetemi oktatás és tudományos irodalom művelése terén szerzett érdemeiért elismerését tudtul adják.

Közalkalmazottak gyermekeinek ösztöndíjai

300 P-ös ösztöndíjat nyertek: Becsi Pál, Bozóki László, Csáky Tihamér, Ferke János, Gaál Sándor, Gajdosi Lajos, Graf Ferenc, Gyulai Ernő, szig. orv.; Kerényi Imre, Merényi (Meier) László, Mlinkó Zoltán, Nagy Ferenc szig. orv.; Novák Emil, Papp Pál, Radnay Béla szig. orv.; Rappi István szig. orv.; Rédey Barnabás, Sággy Elemér, Schweighoffer János, Széles Sándor, Vámos György, szig. orv.; Varga Béla, Varga Endre, Zsigmond Zoltán, (Uj folyamodók) Dér László, Gyulai Imre, János, Sárkány Tibor, Selig Kornél, (Horváth Gabriella, Mészáros János 100—100 pengő.).

„CSABA“ ROVAT

Vezeti: Dr. Lajtaváry László.

Kenyeres Apánk ünneplése a Csaba „Balassa“-serlegavató plenáris Disztáborozásán

Az Országos Orvosszövetség Balassa János híres sebész professzor emlékezetére „Balassa Serleget” alapított és azt a magyar orvosifjúságot képviselő Csaba B. E.-nek adományozta azzal, hogy négy évenként Balassa serleg disztáborozással ünnepelje a lelépő orvos Rectort.

E serlegnek felavatása alkalmából a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületével karöltve disztáborozás keretében ezzel a serleggel ünnepelte dr. Kenyeres Balázs egy. ny. r tanárt, a lelépő Rectort, a „Turul” Szövetség tb. primus Magisterét, a Mone. elnökét, a magyar ifjúság szeretett atyját.

A serlegavató vacsora és disztáborozás december 7-én, este folyt le a Budai Vigadóban.

Több, mint 400-an gyülekeztek össze. A jelenvoltak az orvostársadalom kiválóságai és egyszerű közkeletűek: a jövő magyar orvostársadalom reményei. Hivatalosan képviseltette magát az Országos Orvosszövetség, a MONE, a honvéderorvosi tisztikar, a Turul Szövetség, a Hungária MTE, a gyógyszerészek Rákóczi B. E., az Americana Mélikus Blokkja, az Orvostanhallgatók Segítő és Önképző Egyesülete, stb.

Pontban negyed 9 órakor felharaszt a hármaskürt. Dr. Radnóty Gábornak hármaskürtje megnyitotta a plenáris disztáborozást. A Magyar Hiszekegy elhangzása után megadta a szót dr. Bakay Lajos professzor úrnak, a Csaba B. E. magisterének, aki komoly megnyitó beszé-

dében a mai est jelentőségére hivatott fel az egybegyűlteket figyelmét. Szavai után dr. Verebely Tibor professzor úr, patronus maior bajtárs, a Magyar Orvosok Országos Szövetségének elnöke mélyenjáró beszéd kíséretében adta át a Balassa emlékserleget, mint szövetségének elnöke a Csaba B. E.-nek. Mint mondotta — össze óhajtja fogni közös munkára a fiatal orvosnemedéket az öregekkel. Ne engedjük meg — úgymond —, hogy *konkolyhintők egymás ellen uszítsák az egyébként egy cél felé törekvő magyar orvosokat.* Legyen ez az ünneplés az orvostársadalom életében mértföldkő. Ezután Radnóty Gábor dr. Vezér vette át hálás szavak kíséretében az emlékserleget és tett fogadalmat egész egyesülete nevében, hogy mindig hű marad és állandóan küzdeni fog egyesületével együtt azokért a nemes eszmékért és kristálytisztá ideálokért, melyeket ez az emlékserleg jelképez. Ezután Mészáros Károly dr. egy. m tanár, a Csaba B. E. patronusa mondta el serlegavató beszédét, majd dr. Vitray Antal egy. m. tanár Kenyeres Balázs protektornak 40 éves tanári jubileumára készült emléklapok nyújtott át, mint a Kenyeres Balázs Törzs ajándékát néhány keresetlen szóval, örök szeretetükről biztosítva a Törzs patronus maiorát. Dr. Lendvay Béla, a Turul Szövetség tb. fővezére, a Rákóczi B. E. vezére: dr. Halmay, a Hungária MTE primusa: Nyul Gyula dr. *Ruttner Béla, az Americana Mélikus Blokk seniorja* tolmácsolták

üdvözlétüket egyesületük nevében. Végül Avarffy Elek dr., volt kormánybiztos és képviselő, a Horthy Miklós Törzs patronusa, a MONE-nak alelnöke köszöntötte Kenyeres Balázs professzort. Beszéde után az egybegyültek percekig ünnepelték Kenyeres profeszort, aki meghatott, közvetlen szavakkal mondott köszönetet. A Gaudiumot Császár Sándor vezetése alatt álló Csabás cigányzenekar magyar nótákkal vezette be. Szerpeltek még nagy sikerrel: Köhegyi Béla tb. dominus, ecsedi Csapó György tb. dominus, Hebelt Ilonka, Hebelt Sándor, Kazár György bajtársak. Végül dr. Radnóty Gábor Vezér berekesztette a feledhetetlenül sikertült dísztáborozást.

Somlai Mihály

sz. orvos.

a „Csaba” alvezére.

Orvostudományi doktorok

Budapesten november 9-én:

Beke Dénes Pál, Czigány László, Fehér Imre, Illés Gyula, Jurányi Erika Matild, Laczy István, Leövey Klára, Lipták Lajos, Nádasdy László József, Uhri-nyák Sándor, Vida Károly, Virágh Gyula, Pók Zoltán Miklós,

1935. november 16-án:

Hagedorn Jolán, Horváth Károly Sándor, Illés Béla Gyula, Jósa Berta, Szemesi Imre, Tóth Károly.

1935. november 30-án:

Bodolay István, Fehér László, Hajdú Tibor Hermil, Heim János, Henyei Jenő Henrik, Patáki Jolán, Schier László, Takács Sándor, Tarján György, (zsolnai) Széll Imre, Volni Gyula, Wuits István, Riegler László.

ARCKÉPCSARNOK...

Mindenkire sor kerülhet...

Elmesport.

Örömmel értesítjük kedves Olvasóinkat, hogy lapunk jelenlegi számában szellemi sportot indítunk meg. Célunk ezzel az, hogy felvessünk olyan kérdéseket, melyeket minden művelt medikusnak tudnia kell. — Tanulmányaink folytatásában nincs sok időnk más témakörrel foglalkozni, s míg tanulmányainkat befejezzük, addigra sok mindent elfelejtünk, melyet tanultunk, vagy olvastunk. Kérdéseinkkel bekalandozzuk a tudomány, művészet, irodalom, történelem, technika minden területét.

Kérdések

16. Melyik a legrágább fém?
17. Ki alkalmazta először az injekciót?
18. Melyik az a hadsereg, amelyiknek nincs fegyverzete?
19. Melyik operában nem énekel és beszél a hösnő?
20. Melyik szer volt az, amelyiket legelőször használták a tántásra?
21. És ki volt az az orvos, aki azt először alkalmazta?
22. Kinek köszönhetjük a vaccinációt = védhímlőoltást?
23. Védhímlőoltást ki végzett Pesten először?
24. A veszettség elleni oltást kinek köszönhetjük?
25. Tenyészthető-e a vérhaj spirochetái?
26. Ki ismerte fel először, hogy a levegőnek is van nyomása?
27. Ki volt az, aki az olvadó jég hőmérsékletét 0 fokkal, a forró víz gőzét 100 fokkal jelölte meg?

28. Mit jelent magyarul: belladonna?

29. Melyik az a növény, amelynek nevében a belladonna szó előfordul?

30. Miért kapta ez a növény a belladonna nevet?

Feltételek

1. Minden megfejtéshez a lapunkban található kockát kivágva mellékelni kell. A kockát rá lehet ragasztani a levelezőlapra is.

2. Minden kérdés megoldása egy pontnak számít. A most közötti képrejtvény megfejtése 10 pontnak számít. Rajz nem kell, csak a gondolat leírása.

3. Három egymást követő számban között rejtvények megfejtése szükséges.

Most között rejtvények megoldását kérjük minél előbb beküldeni.

Díjak

I. díj: Vámosy—Mansfeld: Gyógyszertan.

II. díj: Burger: Szülészeti mütétan.

III., IV., V. és VI. díj: egy-egy 1 ccm. Lüer-fecskendő (Lusztig cég ajándéka.)

VII., VIII., IX. és X. díj: egy-egy stethoscop (Lusztig-cég ajándéka).

A nyerők az I—II. díjat a szerkesztőségben, Lüer-fecskendőket és stethoscopokat: Lusztig Jenő orvosi műszerész-cégnél, Budapest, IV., Múzeum krt. 31. alatt a „Medikus Ujság” utalványra ellenében vehetik át.

Felelős szerkesztő és kiadó:
WAJDITS GEZA OH.

